

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 79 0 P 001224 20 Rev
Banjaluka, 27.4.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci, u vijeću sastavljenom od sudija: Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja R.M.1 iz K.D., koga zastupa punomoćnik M.B., advokat iz B., protiv tužene Republike Srpske, koju zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, radi utvrđenja prava susvojine, vrijednost predmeta spora: 31.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Prijedoru broj: 79 0 P 001224 18 Gž od 04.02.2020. godine, na sjednici održanoj dana 27.4.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Kozarskoj Dubici broj: 79 0 P 001224 17 P od 23.02.2018. godine, odbijen je tužbeni zahtjev da se utvrdi da tužitelj ima pravo suvlasništva sa 1/4 dijela na nekretninama označenim kao: k.č. br. 132/4 “kućište sa dvorištem i kućom k.č. br. 5 – kućište sa dvorištem i kućom” pov. 1200 m²; k.č. br. 132/5 “bašča podkućnica-bašča” površine 2250 m²; k.č. br. 129/17 “šuma Lug-šuma” pov. 6600 m²; k.č. br. 130/1 “livada Luka-livada” pov. 1240 m²; k.č. br. 130/2 “oranica Luka-oranica” pov. 2620 m², k.č. br. 130/5 “livada Luka-livada” pov. 8300 m²; k.č. br. 131/1 “oranica Luka-oranica” površine 9710 m²; k.č. br. 235 “šuma (šikara) međa u Luci-šuma” pov. 650 m², k.č. br. 130/6 “oranica Luka-oranica” pov. 360 m²; k.č.br. 131/2 “kuća sa kućištem i dvorištem-kućište sa dvorištem i kućom” pov. 800 m² i k.č. br. 132/1 “oranica podkućnica” pov.22441 m², upisanim u z.k. ul. br. 5 k.o. B., kao i na nekretninama označenim kao: k.č.br. 129/3 “šuma Lug-šuma” pov. 6400 m²; k.č. br. 130/3 “livada Luka-livada” pov. 7400 m² i k.č.br. 130/4 “livada Luka-livada” pov. 9800 m², upisanim u z.k. ul. br. 6 k.o. B., što je tužena dužna priznati i trpjeti da se tužitelj, u zemljišnim knjigama na teret njenog uknjiženog prava suvlasništva sa 1/2 dijela na navedenim nekretninama, uknjiži sa udjelom 1/8 dijela, odnosno da se u zemljišnim knjigama na navedenim nekretninama tužitelj uknjiži sa pravom suvlasništva sa ukupnim udjelom od 1/4, te da se obaveže tužena da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka sa pripadajućom zateznom kamatom. Obavezan je tužitelj da tuženoj nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.580,00 KM.

Presudom Okružnog suda u Prijedoru broj: 79 0 P 001224 18 Gž od 04.02.2020. godine, žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, te je odbijen i njegov zahtjev za naknadu troškova sastava žalbe.

Blagovremenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se osporena

presuda preinači tako da se udovolji tužbenom zahtjevu ili da se ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Tužena nije odgovorila na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da se utvrdi njegovo pravo susvojinine sa 1/8 dijela na teret suvlasničkog udjela tužene od 1/2 dijela, na nekretninama bliže označenim i opisanim u izreci prvostepene presude.

Raspravljajući o stavljenom zahtjevu, nižestepeni sudovi su utvrdili: da su navedene nekretnine, u dijelu od jedne polovine, pripadale S.M., koji je umro ...1942. godine; da je njegova ostavština (uz konstataciju da je umro i njegov sin R.M.1, ...1943. godine i da iza sebe nije ostavio nasljednike) uručena u korist opštenarodne imovine i predana na upravljanje NOO u B.D., sve na osnovu odluke o nasljedstvu Sreskog suda u Bosanskoj Dubici broj: O-133/55 od 22.4.1955. godine; da su na osnovu te odluke predmetne nekretnine u z.k. ul. broj: 5 i broj: 6 k.o. B. uknjižene kao državna svojina sa 1/2 dijela; da je u istim zemljišnoknjižnim ulošcima, na osnovu pravosnažnog rješenja Sreskog suda u Bosanskoj Dubici broj: O-324/57 od 12.9.1958. godine tužitelj uknjižen sa dijelom od 1/8 na istim nekretninama, koje je naslijedio iza svoga oca J. M. (umro ...1942. godine), koji je bio sin L.M. (umro ...1938. godine) za kojeg tužitelj tvrdi da je bio brat S.M., slijedom čega tužitelj nalazi da je nasljednik S. M., odnosno njegovog sina R., na čemu temelji tužbeni zahtjev, uz isticanje da je sporna imovina greškom smatrana imovinom bez nasljednika i kao takva uručena tuženoj.

Kod ovakvog stanja činjenica, usvajajući prigovor zastare koji je istakla tužena, nižestepeni sudovi odbijaju tužbeni zahtjev, budući da je tužba podnesena 24.12.2015. godine, po proteku više od pedeset godina od smrti S.M.

Pravilno su nižestepeni sudovi, odlučujući o prigovoru zastare, primjenili odredbu člana 144. Zakona o nasljeđivanju („Službeni list FNRJ“ broj: 20/55, izmjene u „Službenom listu SFRJ“ broj: 21/65, prečišćen tekst u broj: 42/65 i ispravka u broj: 47/65 – u daljem tekstu: ZN) iako je rješenje o nasljeđivanju, na osnovu kojeg je sporna imovina uručena tuženoj, doneseno prije stupanja na snagu ovog zakona, jer tako proizlazi iz odredbe člana 245. stav 2. tog zakona. Tom odredbom (istu je sadržavao i kasniji Zakon o nasljeđivanju - član 142 („Službeni list SR BiH broj: 7/80 i 15/80), za razliku od odredbe člana 162. sada važećeg Zakona o nasljeđivanju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 1/09, 55/09, 91/16 i 82/19), koja propisuje nezastarivost prava na zahtjevanje zaostavštine) je propisano da pravo zahtijevati ostavinu kao nasljednik ostavioca zastarjeva prema savjesnom držaocu za godinu dana od kada je nasljednik saznao za svoje pravo i za držaoca stvari ostavine, a najkasnije za deset godina računajući za zakonskog nasljednika od smrti ostaviočeve, a za testamentarnog nasljednika od proglašenja testamenta, prema nesavjesnom držaocu ovo pravo zastarjeva za dvadeset godina.

Revizija tužitelja se svodi na tvrdnju da su nižestepeni sudovi pogrešno cijenili prigovor zastarjelosti, jer da pravo nasljednika zahtijevati ostavinu ne može da zastari dok je on drži u posjedu.

Iako tačna, ova tvrdnja nije mogla ishoditi drugačiju odluku u ovom slučaju. Ovo zato što tužitelj – a na njemu je, u smislu odredbe člana 7. stav 1. i člana 123. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 67/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), bio teret dokazivanja takve tvrdnje, kojom se branio od istaknutog prigovora zastarjelosti – nije dokazao da drži u posjedu i sporni dio navedenih nekretnina. Naime, nije sporno da on po osnovu rješenja o nasljeđivanju iza svoga oca, J.M. drži u posjedu

1/8 tih nekretnina, na kojem dijelu je u odgovarajućim javnim evidencijama, kako je naprijed navedeno, upisan i kao suvlasnik. Međutim, nije dostavio izvode iz ktastarskoknjižne evidencije, u koju se upisuje pravo posjeda, kao dokaz da je upisan kao posjednik dijela koji traži u ovom postupku, niti dokaz da eventualno i za taj dio nekretnina plaća porez, što bi sve išlo u prilog tvrdnji da ih drži u faktičkom posjedu. Kod činjenice, kako je naprijed rečeno, da tužitelj drži u posjedu dio spornih nekretnina po osnovu nasljeđivanja iza oca J., ni okolnost da su saslušani svjedoci, M.M. i R.M.2.uopšteno izjavili da “tu zemlju obrađuje R. M. i G. M. sin M., R. brata sin”, odnosno da “R. obrađuje svu svoju zemlju”, a bez navođenja površine te zemlje i određivanja njene lokacije, nije mogla rezultirati zaključkom da tužitelj drži u posjedu i dio koji traži u ovom postupku. Ovo tim prije što iz priložene skice lica mjesta (koju je sačinio vještak geometar) kao i iz iskaza svjedoka, proizlazi da se imanje tužitelja “nalazi u više komada, to zemljište nije povezano”. Samo da su svjedoci na licu mjesta pokazali nekretnine koje tužitelj drži u posjedu i da je vještak te pokazane nekretnine identifikovao kao dio na kojem tužitelj u ovom postupku zahtjeva utvrđenje prava suvlasništva, mogao se tužitelj uspješno odbraniti od istaknutog prigovora zastarjelosti.

Osim toga, čak i pod uslovom da zahtjev tužitelja nije zastario, a kod činjenice da je, prilikom saslušanja u svojstvu stranke (na ročištu održanom 30.01.2018. godine) sam izjavio da je S.M.(čija je ostavština - nekretnine koje su predmet ovog spora - uručena tuženoj) imao od potomaka sina M., sina R., kćer Lj., snaju kojoj ne zna ime i još unučadi B., R. – tužitelj i nije nasljednik S. M., koji je bio brat L.M. koji je otac tužiteljevog oca. Prema tome, nema ni aktivnu legitimaciju da u smislu odredbe člana 133. stav 2. ZN, u vezi sa članom 233. istog zakona zahtjeva predaju zaostavštine S.M., odnosno njenog dijela, što takođe vodi ka odbijanju tužbenog zahtjeva.

S obzirom na naprijed izložene razloge, ostali navodi revizije nisu relevantni za presuđenje, slijedom čega je odlučeno kao u izreci, na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otppravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić